

Говор високог представника, Кристијана Шварц-Шилинга на трећем пословном округлом столу са владама у БиХ: “Босна и Херцеговина: сљедећи велики хит”

у организацији часописа “Тхе Економист”

Даме и господо,

Једна од тема предложених за поподневну дискусију је: “Каква ће бити улога новог високог представника?”

Будући да сам ја нови високи представник, сматрам да сам прилично добра адреса да дам одговор на то питање.

Допустите да почнем са кратким описом мог посла.

Кратак је јер, као што већина вас зна, Босна и Херцеговина се ближи моменту у којем јој више неће бити потребан високи представник.

Ја сам овдје да бих помагао, савјетовао и заговарао, и на тај начин помогао Босни и Херцеговини да пређе транзицију из спровођења мира у европску интеграцију.

Јасно сам рекао када сам преузео дужности почетком фебруара, да *нећу* радити посао који морају радити институције и изабрани лидери ове земље.

Дошло је вријеме да политичари Босне и Херцеговине преузму пуну одговорност за своја дјела. Не могу очекивати од високог представника да доноси тешке или непопуларне одлуке у њихово

име.

Да се једноставно изразим, постићи ћу више чинећи мање.

Како полако улазимо у вријеме које претходи октобарским изборима, већ око себе чујемо ону популистичку реторику која добро служи краткорочним циљевима, али мало доприноси трезвеном и продуктивном рјешавању хитних питања.

Од мене се тражи да интервенешем.

Ја то нећу учинити, уколико не буде угрожена стабилност Босне и Херцеговине, или уколико интервенција не постане неопходна да би се обезбиједила пуна сарадња са Међународним кривичним судом за бившу Југославију у Хагу.

Бирачко тијело ће одлучити које политичаре сматра одговорнима и способнима да служе његовим интересима.

Кандидати су одговорни грађанима, а не високом представнику.

Једна од мојих дужности на мјесту високог представника је да помогнем Босни и Херцеговини да изађе из фазе послеријатне обнове коју умногоме диктира Дејтон и уђе у нову фазу којом доминира изазов да се обезбиједи пуна интеграција у Европу.

У овом контексту, ја имам сталну и важну улогу да лобирам за Босну и Херцеговину. И наставићу да то чиним и након што престанем да будем високи представник и останем само специјални представник Европске уније.

Као специјални представник ЕУ, помоћи ћу да се ова земља поведе ка главним токовима у Европи.

Једна област у којој лобирам за Босну и Херцеговину посљедњих мјесеци тиче се олакшавања визног режима.

Прољетос сам предводио делегацију босанскохерцеговачких предузетника из области информатике, недуго након мог доласка у земљу. Шокирало ме је када сам чуо да пословни људи из Босне

и Херцеговине редовно доживљавају потешкоће при добијању виза за посјете другим дијеловима Европе.

Апелујемо на фирме да буду ефикасни конкуренти на свјетском тржишту, а, с друге стране, очекујемо да то чине са једном везаном руком када је ријеч о слободи кретања.

Када смо били у Хановеру, био сам импресиониран чињеницом да предузетницима није требала моја помоћ након што су представљени могућим партнерским фирмама.

Сви су испољили динамичност и креативност која је потребна да се једна фирма успјешно води.

То је нешто што разумијем. Прије него што сам ушао у политику, провео сам доста година водећи нашу породичну фирму, која је почела као мало предузеће, а затим континуирано расла и израсла у средње предузеће. Зато разумијем изазове са којима се сусрећу мала и средња предузећа и мислим да имам јасну представу о томе шта треба да се уради да би се на те изазове одговорило.

Зато могу са самопоуздањем да играм улогу предводника међународних инвеститора у Босни и Херцеговини.

То је улога у коју у потпуности вјерујем.

Као привредник вам могу рећи да у овој земљи постоји огроман и још увијек неискориштен комерцијални потенцијал. Годишња стопа раста би могла, и вјероватно, требало да буде два пута већа од данашњих пет посто.

Босна и Херцеговина и даље има имиџ који су формирале ударне вијести почетком деведесетих. Као што су они међу вама који су на ову конференцију дошли из иностранства могли видјети, тај је имиџ сада анахрон.

Већина физичке штете узроковане ратом је санирана, а, политички и економски, Босна и Херцеговина је јасно на путу ка Европи.

За могуће инвеститоре, то значи да Босна и Херцеговина нуди разне *неочекиване* могућности.

Стварност је пуно, пуно боља од имиџа.

У ствари, ишао бих тако далеко да устврдим да би, са становишта европских инвеститора, Босна и Херцеговина могла бити следећи велики хит.

Привреда ове земље је привреда у којој се

- Раст БДП-а одржава на стопи вишој од пет посто већ четири године;
- Стопа инфлације је једна од најнижих на Балкану;
- Конвертибилна марка и даље је једна од најстабилнијих валута у регији;
- Извоз и индустријска производња расту (иако је основа ниска); те
- Од 2000. године каматне стопе су преполовљене.

Овај јаки учинак одржава се значајним помацама у пословном окружењу.

- Ранији распарчани и неефикасни царински систем је уједињен у оквиру Управе за индиректно опорезивање, а уједињена царинска служба зауставила је одлив прихода, до којег је долазило под ранијим распарчаним царинским системом;
- Уређење јавних услуга у процесу је подизања на међународни стандард;
- Реформа банковног система, која је у пуном смислу кренула 2002. године, уродила је енергичним финансијским сектором који почиње доводити средства до обећавајућих малих и средњих предузећа;
- Стандарди управљања јавним предузећима се подижу, путем ефикасних ревизија и пакета недавно донесених закона;
- Регистрација фирми се рационализује и надамо се да ће се на јесен увести нови, ефикаснији систем; а
- ПДВ је успјешно уведен 1. јануара ове године.

Они међу вама који су из Босне и Херцеговине упознати су са корацима које треба предузети у сљедећих неколико мјесеци – да би се пословно окружење још више поправило. То би подстакло улагања, а на тај начин, и отварање нових радних мјеста.

Они међу вама који не долазе из Босне и Херцеговине с правом ће жељети да знају шта Босна и Херцеговина нуди могућим инвеститорима а што не нуде њени сусједи. Мислим да ће детаљније разматрање сваког од ових питања послужити као изузетно продуктивна основа за данашњу дискусију.

Хвала.